

Кирп  
745/9  
А-72

КЫРГЫЗДЫН ЭЛДИК ИСКУССТВОСУ  
НАРОДНОЕ ИСКУССТВО КИРГИЗОВ

APL 6



**«КЫРГЫЗСТАН» БАСМАСЫ 1 9 7 1 ИЗДАТЕЛЬСТВО «КЫРГЫЗСТАН»**

# КЫРГЫЗДЫН ЭЛДИК ИСКУССТВОСУ

**КИЙИЗДЕН ЖАСАЛГАН БУЮМДАР  
КЕЗДЕМЕЛЕР  
САЙМАЛАР**



# НАРОДНОЕ ИСКУССТВО КИРГИЗОВ

**ИЗДЕЛИЯ ИЗ ВОЙЛОКА  
ТКАНИ  
ВЫШИВКА**

□

*24745.*  
ГРБ Киргизской ССР  
1971  
им. Е. Г. Чернышевского

□

Кыргыздын элдик чыгармачылыктарынын бардык түрлөрүнүн ичинен элдик-оймочулук искусство адамга өзгөчө таасир калтырат. Ал касиет анын жогорку көркөмдүүлүгү, ажардуулугу, жөнөкөйлүгү гана эмес, ошондой эле сулуулукту күндөлүк турмуштун пайдалуулугу менен айкаштырылып, бир башкача жайлуулуктун поэзиясын пайда кылгандыгынан болуп олтурат. Эл өз искусствосун сүйөт, ардактайт жана аны менен сыймыктанат. Бул искусство — көптөгөн кылымдардагы көркөм чыгармачылыктын жемиштери. Көркөм табит жана традициялар алда качан эле көчмөндүүлүктүн мезгилинде натуралдык чарбачылыктын шартында өсүп-өнүгүп, калыптанган. Эл өз искусствосун, кооз жаратылыштуу кыргыз жергесинин бирде каарданган, бирде эркекеткен күнөстүү кучагында жараткан. Колунан көөрү төгүлгөн адамдарды тоодогу асман мелжиген жайыт мейкиндиктер, гүлдөгөн шалбаалар, өркөчтөй тоо кыркаларынын көрүнүшү, октос атып, бирде жылажындай, бирде күр-шар эткен булактар жана суулар шыктанткан.

Кылымдардан кылымдарга, муундардан муундарга өксүбөй өтүп келе жаткан элдик искусство чоң таасирлүү күчкө айланды. Мыкты эпостордогудай, анда элдин тарыхы, рухий байлыгы жана поэтикалык жөндөмдүүлүгү чагылдырылган. Көшөрүп, примитивдүү техника менен колу машыккан чеберлер көч кербендерди, үйлөрдү, турмушка керектүү буюмдарды, кийимдерди сонун кооздоо үчүн жүндөн, териден, жыгачтан, күмүштөн, жибектен, чийден жасалган буюмдарды жаңылап, улам-улам жакшыртып жүрүп отурушкан. Турмуш-тиричилигинин

кооздугун жаратуу үчүн элдик фантазия бардыгын аңтарган. Анын баардыгы өз алдынча, кайталангыс. Боз үйдүн уук эмергиндеги, түндүгүндөгү оймолор, токумалардын түрлөрү, кооз согулган чийлер, ар кандай сандыктар, оюм-чийим түшүрүлгөн, териден жасалган идиштер, ар түрдүү буюмдар, сайылып сакталчу табит менен жасалган аяк кап, баштыктар да кайталангыс.

Отурукташуу, чарбачылыктын жаңы формалары, социалисттик маданияттын калыптанышы, тарыхый закон ченемдүүлүк менен жаңы баалуу традициялардын пайда болушуна, ошондой эле көчмөндүү турмушка керектүү буюмдардын акырындап жоголушуна алып келди. Бирок алардын баардыгы эле жоголгон жок. Элдик искусствонун көп мыкты традициялары өзүнүн өнүгүшүн улантууда. Азыркы учурда жашоого туруктуу жана кеңири таралгандардан ар түрдүү техникада аткарылган шырдак, алакийиздер жана килемдер, кооз токумалар, саймалар болуп саналат. Алар бүгүнкү жашоого эриш-аркак келип, интерьерлерди көрктөндүрүп турат.

Элдин чыгармачылык күчү түгөнгүс. Эл өзүнөн дайыма чаалыкпаган токуучуларды, саймачыларды, кийизден буюм жасоочу чеберлерди тарбиялап өстүрүп келген жана өстүрө берет. Чыныгы художник катары алар чеберчилик менен ар түрдүү материалга көркөм баалуулукту беришет. Алардын искусствосу терең индивидуалдуу да, ошондой эле өз элинин искусствосунун үлүшүнө таандык. Художниктин фантазиясы канчалык бай болсо да анын буюмдарында сүрөт каражаттарын колдонууда кылымдардан бери келе жаткан жөрөлгөлөрдүн негизинен баш

тартуу жок. Кыргыздын искусствосу ар түрдүүлүккө, ошондой эле бир тектүүлүккө, бир стилге ээ.

Кыргыздын элдик искусствосунун эң сонун сапаты ачык, түркүн колорити, орнаментиндеги так ритми, фон менен оюм-чийимдердин тең салмактуулугуна умтулуу болуп саналат.

Көркөм өзгөчөлүккө элдик чыгармачылыктагы өзгөчө өзүнчөлүк берген оюм-чийимдердеги так симметриянын жоктугун кошууга болот. Эң мыкты чеберлер адатта оюм-чийимдерди эркин, трафаретсиз, материалдын өзүндө гана аткарат.

Орнамент — кыргыздын элдик искусствосунда илгертен бери келе жаткан негизги сүрөт каражаты болуп эсептелет. Элдик искусствонун ар түрүндө—өзүнүн өзгөчө оюм-чийимдери бар. Алар дайыма жаңыланып байып турат. Элдик фантазия аркылуу аз сандагы гана туруктуу мотивдерден жаралган, аткарылышы жагынан оригиналдуу орнаменталдык туюнтмаларды санап болбойт.

Кийизге түшүрүлгөн көркөм оюм-чийимдер, андан башка да түстүү материалдан жасалган аппликациялар эң эле ажарлуу келет. Ала кийиздин орнаменттери да өзгөчөлүккө ээ.

Кийизден кураштырылган, мозаика түрүндө жасалган шырдактар да бир башкача кызыктуу. Анын колорити, орнаменти, композициясы, көркөмдүк жагынан жеткилең. Ал көңүлдү бат эле өзүнө буруп алат. Эмоционалдык ачыктык анда так, чоң ченемдеш орнаменттин болушун талап кылат.

Шырдакты үй-бүлөдөгү бакыбаттуулуктун символу деп атаса да болот. Салт боюнча ар бир үй-бүлөдө ар бир балага, «көзүңдөй көрүп» жүр деген мааниде шырдак жасалат. Үйгө келген ардактуу мейманды шырдак төшөп отургушат. Шырдак үй ичине улуттук колорит берет. Азыркы учурда болсо, шырдак кыргыз үйүн гана эмес,

коңшулаш элдердин үйлөрүн да кооздоп турат.

Өрмөк менен согулган декоративдик токумалар да жогорку көркөмдүк касиетке ээ. Аткарылыш техникасы жагынан бир түстүү эриш-аркактан көп түрдүү татаал оюм-чийимге чейин жетет. Түстөрүнүн териштирилиши, түстөр менен оюм-чийимдердин бирдиктүүлүгү жагынан кыргыз токумалары эң жогорку талаптагы табиттерди канааттандыра алат. Алардын баалуулугу көркөмдүүлүк менен ыңгайлуулуктун бирдикте турушунда. Терме техникасы менен боёолорду, каджыларды, бешкештелерди жасоодо кыргыз уздары назик чеберчиликке жетишишкен. Боёолордон дубалга тагуучу, жерге салуучу түрлүү буюмдарды да жасашат. Бирок алар негизинен боз үйдүн туурдуктарын, керегелерин бириктирип байлаш үчүн керек...

Кыргыздын элдик искусствосунда килем токуу баалуу кесип. Олуттуу, тажатпаган кызыл, көк тондордун бирдиги, көңүлдү чалдыварлаган артык баштыктын эч жоктугу, орнаментти тең ченемдүүлүктө алмашып, татаалдаштырылган жээк менен эң сонун кооздолушу, композициялык чечилишинин көптүгү — ушунун бардыгы кыргыз килеминин стилинин өзгөчөлүгүн түзөт. Чабадан, баштык, аяккаптар өңдүү майда формадагы жасалгалар да көркөмдүк жактан өзгөчөлүккө ээ. Аларда килемге караганда ачык түстүү тактар, түстүү гаммалар көп.

Элдик саймачылар кыргыз саймасынын даңкын алыска таратышкан. Көчмөндүүлүктүн кезинде сайма менен үй ичинин буюмдары кийимдер, баш кийимдер кооздолуучу. Жүн жип, жибек менен таарларды, ноотуларды, терилерди, кийиздерди саймалашкан.

Туш кийиз өзүнчө традицияга ээ. Шырдак сыяктуу эле, ал бүгүн да күндөлүк жашоонун ажырагыс бөлүгү болуп калды.

Аны интеллигенттин да, жумушчунун да, дыйкандын да үйүнөн көрүүгө болот. Качандыр бир убакта аны кийизден жасашчу. Азыр болсо негизги материал катарында баркытты колдонушат. Кыргыздын эски туш кийиздерине түстөрдүн, орнаменттердин чектелген бирикмелери мүнөздүү. Бүгүнкү туш кийиз сайма, түстөрүнүн көптүгү менен айырмаланат: түстөр көп болсо да саймачылар ага ылайык чоң сезим чепсин көрсөтө алышат.

Деги жерлиги кыргыз саймасы реалисттик мааниге ээ. Андан орнаменттин өсүмдүккө окшош формаларын көрүүгө болот. Жалбырактын, бутактын, жемиштердин, гүлдөрдүн сүрөттөрүн көбүрөөк байкайбыз. Куралдын салакалуу терс таасирине карабастан саймачылар оюм-чийимине куштардын, козу-улактардын, төөлөрдүн тулкуларын, ал гана эмес көчмөндүүлүктүн сценаларын да киргизишкен. Азыр болсо оюм-чийимдерден саймачылардын мекенге болгон сүйүүлөрүн, улуттук гербдерди, беш жылдыздарды, орок-балкаларды, көгүчкөн-

дөрдү жана башка тынчтыктын, эмгектин эмблемаларын көрүүгө болот.

Кыргыздын эң бай жана ар түрдүү келген элдик искусствосу али да болсо максаттагыдай жарыяланган эмес... Сүрөтчү, жасалгалоочулар, театр сүрөтчүлөрү, архитекторлор, элдик-оймочулук искусствонун профессионал жана элдик чеберлери, окуучулар, өздүк чыгармачылыктын ийримдеринин мүчөлөрү, элдик искусствого кызыккандар азыркы учурда элдик көркөм традиция менен таанышууга өтө кызыгышат.

Ушул чыгарылган № 1 китепчеде Кыргыз ССРинин Маданият Министерствосунун Кыргызстан Мамлекеттик Тарых музейинде (КМТМ), Кыргыз Мамлекеттик Сүрөт Искусствосунун музейинде (КМСИМ) сакталган көркөм чыгармаларынын анча-мынча үлгүлөрү гана топтолду. Буга кыргыздар үйдө колдонуучу буюмдардын үлгүлөрү толук эмес санда кирди. Элдик искусствонун башка тармактарындагы көркөм чыгармалардын үлгүлөрү кийинки чыгарыла турган китепчелерде чагылдырылат.

□

□

✓ Из всех видов киргизского народного творчества особое впечатление производит прикладное искусство. ✓ Не только потому, что оно высокохудожественно, жизнерадостно, покоряет простотой, скромностью, но и потому, что оно сочетает красоту с бытовой пользой и создает своеобразную поэзию уюта. Народ любит, дорожит и гордится искусством. Это искусство — плод многовекового художественного творчества. Художественные вкусы и традиции развивались и утверждались издавна, еще в среде кочевого быта при ведении натурального хозяйства. Народ творил в окружении живописнейшей природы киргизского края — то неистово суровой, то необычайно ласковой, солнечной. Умельцев воодушевляли горные пастбищные просторы с бездонной голубиной неба, цветущие луга и причудливые очертания гор, звонкие и бурливые ручьи и реки...

Развиваясь преемственно из века в век, народное искусство становилось искусством большой выразительной силы. Как в хорошем эпосе, в нем отражалась история народа, духовные его богатства, поэтическая одаренность. Настойчиво, кропотливо, примитивной техникой натруженные руки мастера совершенствовали изделия из шерсти, кожи, дерева, серебра, шелка, чия, чтобы лучше украсить кочевой караван, жилище, бытовые предметы, одежду. Всего касалась народная фантазия, чтобы создать красоту быта. И все неповторимо своеобразно, реалистично! И полосы, что в виде фризов расцветчивали купол юрты, и всевозможные ткани, и изумительно красивые загородки из стеблей чия, и резные сундучки, и тисненные орнаментом кожаные сосуды, и раз-

нообразные, со вкусом исполненные сумки, которые вешались на стенах жилища и в которых хранились различные обиходные вещи.

Переход на оседлость, новые формы хозяйства, становление социалистической культуры с исторической закономерностью повели к появлению новых ценных национальных традиций и к постепенной утрате вещей кочевой жизни. Но не все ушло в прошлое. Многие славные традиции народного искусства продолжают свое развитие. Жизнестойкими и широко распространенными в наши дни остались войлочные и ворсовые ковры разной техники исполнения, узорные ткани, вышивки. Они вполне гармонируют с современным жильем, украшая интерьеры.

Творческие силы народа неисчерпаемы. Народ выдвигает неутомимых ткачих, вышивальщиц, мастеров по войлоку. Как истинные творцы, стремясь осовременить быт, они придают различным материалам художественную ценность. Их творчество глубоко индивидуально и в то же время проникнуто верностью искусству своего народа. Как бы ни была богата и смела фантазия мастера-художника, в его изделиях нет коренных отступлений от веками выработанных принципов в использовании изобразительных средств. Киргизское народное искусство бесконечно разнообразно и вместе с тем нерушимо едино, пронизано единым стилем.

Замечательным качеством киргизского народного искусства является сочный, контрастный колорит, строгий ритм орнамента, стремление к равновесию фона и узора. И при этом во всем — тонкое чувство меры,

как к цветовым сочетаниям, так и к соотношению формы и декоративности.

К художественным особенностям можно отнести также и отсутствие в узорах строжайшей симметрии, что придает народным произведениям особое своеобразие. Лучшие мастерицы обычно свободно, без трафарета сочиняют узоры, выполняя их непосредственно на материале.

Орнамент — издавна в киргизском народном искусстве основное изобразительное средство. В каждом виде прикладного искусства — свои особые узоры. Они беспрерывно обогащаются новотворчеством. Не счесть оригинальных по исполнению орнаментальных выражений, создаваемых народной фантазией из немногочисленных стойких мотивов.

Очень привлекательны художественные узорные прошивания войлока, всякого рода аппликации из цветных материалов. Живописны орнаменты на ковре ала кийиз (пестрый войлок), создаваемые вкатыванием узора из цветной шерсти при производстве самого войлока. Они принимают расплывчатые формы, мягкость цветовых сочетаний рисунка и фона.

Особо интересен ковер шырдак, выполняемый войлочной мозаикой. В нем все художественно завершено: колорит, орнамент, композиция. Он звучен и сразу привлекает внимание к себе. Эмоциональную выразительность придает ему четкий, сравнительно крупных размеров орнамент.

Шырдаки можно считать символом семейного благополучия. По обычаю в семьях каждому из детей непременно их делают на память. Хозяйка дома приглашает гостя на почетное место, где постелен шырдак. В жилище он создает национальный колорит. Теперь шырдак оживляет интерьеры не только киргизских жилищ, но и других соседних народов.

Высоким художественным достоинством обладают домотканые декоративные ткани. По технике исполнения они различны — от одноцветных простого переплетения до сложных узорных. Благородством красочных сочетаний, единством звучания цвета и узора киргизские ткани удовлетворяют самые требовательные вкусы. Ценность их — в совмещении художественности с добротностью. В изготовлении узорных полос боо техникой терме, каджары, бешкеште киргизская ткачиха достигла тонкой изысканности. Из боо шивают паласы, которыми декорируют стены, постельные принадлежности, стелют на пол. Но главное их назначение — скреплять войлочные и деревянные части юрты.

Традиционно в киргизском народном искусстве ворсовое ковроткачество. Спокойное, ненавязчивое колоритное решение, полное отсутствие какой-либо крикливости, равномерное чередование орнамента, красивое оформление сложными бордюрами, множество композиционных решений — все это создает особенности стиля киргизского ворсового ковра. Художественно своеобразны малые формы ворсовых изделий: чаваданы, баштыки, аяк койчу. В них более чем в ковре ярких цветовых пятен, более насыщены цветовые гаммы.

Народные вышивальщицы — саймачи — прославили киргизскую вышивку. В кочевое время вышивкой обильно украшали предметы интерьера юрты, одежду, головные уборы. Вышивали шерстью, шелком по домотканине, коже, замше, войлоку.

Великолепен настенный вышитый ковер туш кийиз. Как и шырдак, он широко вошел в современный быт. Им украшают свои жилища и колхозное крестьянство, и рабочие, и интеллигенция. Когда-то его делали из войлока. Теперь вышивают по бархату. Для старинных туш кийизов характерно ограниченное сочетание цветовой гаммы и орна-

ментов. Современная же вышивка отличается цветовой насыщенностью.

В основе своей киргизская вышивка реалистична. В ней преобладают растительные формы орнамента, довольно четко выступает рисунок листа, ветви, плода, цветка. Невзирая на запрет со стороны корана, мастерицы вводили в узор фигурки птиц, козликов, верблюдов и даже занятные сценки перекочевков. Теперь на туш кийизах вышивальщицы часто изображают гербы национальных республик, пятиконечные звезды, серп и молот, голубя и другие эмблемы мира и труда.

Богатое и разнообразное киргизское народное искусство не нашло достойного отражения в соответствующих публикациях. Потребности же в знакомстве с народными художественными традициями со стороны

художников-оформителей, архитекторов, профессиональных и народных мастеров прикладного искусства, членов кружков самодеятельности и всех, кто интересуется народным творчеством, в настоящее время велико.

Данный выпуск № 1 содержит некоторое количество художественных изделий, хранящихся в Киргизском государственном историческом музее (КГИМ) и Киргизском государственном музее изобразительных искусств (КГМИИ) Министерства культуры Киргизской ССР. В него преимущественно включены образцы, имеющие отношение к интерьеру киргизского жилища. Художественные произведения других отраслей народного искусства будут отражены в следующих выпусках.

□

**НИЙИЗДЕН ЖАСАЛГАН БУЮМДАР  
ИЗДЕЛИЯ ИЗ ВОЙЛОКА**

1. Шырдак.  
Мозаикалык техника.  
КМТМ. Инв. № 1805. Ысык-Көл. 340×152

Шырдак — ковер.  
Мозаичная техника.  
КГИМ. Инв. № 1805. Иссык-Куль. 340×152

Shirdack, carpet.  
Mosaic technique.  
The Kirghiz State Historic Museum (KSHM).  
Cat № 1805. Issyk Kul. 340×152.

Chirdac, tapis.  
Mosaïque technique.  
Musée National de l'histoire Kirghizie. (MNHK). Issik-Koel.  
№ 1805. 340×152.



КМ  
МЗ

2. Шырдак.  
Мозаикалык техника.  
КМГМ. Инв. № 136. Чүй өрөөнү. 300×150.

Шырдак — ковер.  
Мозаичная техника.  
КГИМ. Инв. № 136. Чуйская долина. 300×150.

1.  
Мо  
ҚА

Shirdack, carpet.  
Mosaic technique.  
KSHM. Cat. № 136. Tchu valley. 300×150.

Ш  
Мо  
КГ

Chirdac, tapis.  
MosaIque technique.  
MNHK. № 136. Vallée de Tchu. 300×150.

Sh  
Мо  
Th  
Ca

Ch  
Мо  
Му  
№



3. Шырдак.  
Мозаикалык техника.  
КМТМ. Инв. № 2110. Чүй өрөөнү. 300×147.

Шырдак — ковер.  
Мозаичная техника.  
КГИМ. Инв. № 2110. Чуйская долина. 300×147.

Shirdack, carpet.  
Mosaic technique. KSHM.  
Cat. № 2110. Tchu valley. 300×147.

Chirdac, tapis.  
Mosaïque technique. MNHK. № 2110.  
Vallée de Tchu. 300×147.



4. Шырдак.  
Мозаикалык техника.  
КМСИМ. Инв. № 914. Талас өрөөнү. 306×152.

Шырдак — ковер.  
Мозаичная техника.  
КГМИИ. Инв. № 914. Таласская долина. 306×152.

Shirdack, carpet.  
Mosaic technique.  
KSMFA. Cat. № 914. Talas valley. 306×152.

Chirdac, tapis.  
Mosaïque technique.  
МИАРК.  
№ 914. Vallée de Talas. 306×152.



5. Шырдак.  
Мозаикалык техника.  
КМТМ. Инв. № 1607. Тянь-Шань. 320×150.

Шырдак — ковер.  
Мозаичная техника.  
КГИМ. Инв. № 1607. Тянь-Шань. 320×150.

Shirdack, carpet.  
Mosaic technique.  
KSHM. Cat. № 1607. Tien Shan. 320×150.

Chirdac, tapis.  
Mosaïque technique.  
MNHK. № 1607. Thian-Chan. 320×150.



6. Шырдак.  
Мозаикалык техника.  
КМТМ. Инв. № 1522. Тянь-Шань. 320×143.

Шырдак — ковер.  
Мозаичная техника.  
КГИМ. Инв. № 1522. Тянь-Шань. 320×143.

Shirdack, carpet.  
Mosaic technique.  
KSHM. Cat. № 1522. Tien Shan. 320×143.

Chirdac, tapis.  
Mosaïque technique.  
MNHK. № 1522. Tian-Chan. 320×143.



7. Шырдак.  
Мозайкалык техника.  
КМТМ. Инв. 1221. Ысык-Көл. 170×110.

Шырдак — ковер.  
Мозаичная техника.  
КГИМ. Инв. № 1221. Иссык-Куль. 170×110.

Shirdack, carpet.  
Mosaic technique.  
КСНМ. Cat. № 1221. Issyk Kul. 170×110

Chirdac, tapis.  
Mosaïque technique.  
МННК. № 1221. Issik-Koel. 170×110.



8. Шырдак.  
Мозикалык техника.  
Ысык-Көл. 150×80.

Шырдак — ковер.  
Мозаичная техника.  
Иссык-Куль. 150×80.

Shirdack, carpet.  
Mosaic technique.  
Issyk Kul. 150×80.

Chirdac, tapis.  
Mosaïque technique.  
Issik-Koel. 150×80.



9. Шырдак.  
Мозанкалык техника. КМТМ.  
Инв. № 652. Талас өрөөнү. 300×120.

Шырдак — ковер.  
Мозаичная техника.  
КГИМ. Инв. № 652. Таласская долина. 300×120.

Shirdack, carpet.  
Mosaic technique.  
KSHM. Cat. № 652. Talas valley. 300×120.

Chirdac, tapis.  
Mosaïque technique.  
MNHK. № 652. Vallée de Talas. 300×120.



10. Шырдак.  
Мозаикалык техника.  
КМТМ. Инв. № 1597. Тянь-Шань. 165×210.

Шырдак — ковер.  
Мозаичная техника.  
КГИМ. Инв. № 1597. Тянь-Шань. 165×210.

Shirdack, carpet.  
Mosaic technique.  
KSHM. Cat. № 1597. Tien Shan. 165×210.

Chirdac, tapis.  
Mosaïque technique.  
MNHK. № 1597. Thian-Chan. 165×210.



11. Аяк кап.  
Мозаикалык техника.  
ҚМТМ. Инв. № 337. Тянь-Шань. 64×60.

Аяк кап — мешок для посуды.  
Мозаичная техника.  
КГИМ. Инв. № 337. Тянь-Шань. 64×60.

Aiak kap, a sack for dishes.  
Mosaic technique.  
KSHM. Cat. № 337. Tien Shan. 64×60.

Aiac kap, sac pour vaisselle.  
Mosaïque technique.  
MNHK. № 337. Thian-Chan. 64×60.



12. Ала кийиз.  
КМТМ. Инв. № 1407. Чүй өрөөнү. 320×230.

Ала кийиз — ковер.  
Техника вкатывания узора.  
КГИМ. Инв. № 1407. Чуйская долина. 320×230.

Ala kiiz, carpet.  
Design rolling technique.  
KSHM. Cat. № 1407. Tchu valley. 320×230.

Ala kiiz, tapis.  
Technique roulant de dessin.  
MNHK. № 1407. Vallée de Tchu. 320×230.



13. Кереге кап.  
КМТМ. Инв. № 517. Алай өрөөнү. 47×62.

Кереге кап — мешок.  
В него при перекочевке прятали концы стянутых стен юрты.  
Аппликация, художественное прошивание.  
КГИМ. Инв. № 517. Алайская долина. 47×62.

Kerege kap, sack.  
It was used when moving from place to place,  
to hide the ends of collapsible wooden frames of yourtas (nomad's felt tents).  
Applique, decorative insertion.  
KSHM. Cat. № 517. Alai valley. 47×62.

Kéréghée kap, sac.  
Les nomades en cachent les fins de la carcasse de l'yourta, errant d'une place à l'autre.  
Application, coudre d'art. MNHK. № 517. Vallée d'Alai. 47×62.



14. Жабык баш.

Мозаикалык техника.

КМТМ. Инв. № 545. Чүй өрөөнү. Жазылыгы 0,8 м.

Джабык баш — полоса, украшающая купол внутри юрты.

Обшита шерстяной бахромой.

Мозанчная техника.

КГИМ. Инв. № 545. Чуйская долина. Ширина 0,8 м.

Jabyk bash, a stripe ornamenting the yourta dome.

Edged with a woollen fringe. Mosaic technique.

KSHM. Cat. № 545. Tchu valley. 0,8 m. wide.

Jabic bach, bande pour décorer la coupole de l'yourta.

Frangè de laine.

Mosáique technique. MNHK. № 545.

Vallée de Tchu. 0,8 m. de large.



15. Шырдак.  
Жабык баштын энинен тигилген.  
Жип менен саймаланган. Илме, басма.  
КМСИМ. Инв. № 1106. Тянь-Шань. 330×162.

Шырдак — ковер.  
Сшит из полос бывшего джабыкбаша.  
Вышивка шерстью. Швы — ильме, басма.  
КГМИИ. Инв. № 1106. Тянь-Шань. 330×62.

Shirdack, carpet.  
Made of stripes of a former jabykbash.  
Woollen embroidery.  
Ilmey, basma, stitches. KSMFA. Cat. № 1106. Tien Shan.  
330×162.

Chirdac, tapis.  
Faite d'une bande d'ancien jabicbach.  
Broderie de laine.  
Couture ilmée, basma. МИАРК. № 1106. Tian-Ckan. 330×162.



**ТОКУЛУП ЖАСАЛГАН БУЮМДАР**  
**ИЗДЕЛИЯ ИЗ ТКАНИ**

16. Аяк койчу.

Түк.

КМТМ. Инв. № 649. Алай өрөөнү. 83×92.

Аяк койчу — подвесная полка на стене юрты.

Ворс.

КГИМ. Инв. № 649. Алайская долина. 83×92.

Aiak koitchu suspended shelf on the yourta wall.

Нар. КСНМ. Cat. № 649. Alai valley. 83×92.

Aiac koitchou Rayon suspendu sur la carcasse de l'yourta.

Poил. МННК. № 649. Vallée d'Alai. 83×92.



17. Аяк койчу.  
Түк. КМТМ. Инв. № 1007. Алай өрөөнү. 77×77.

Аяк койчу — подвесная полка на стене юрты.  
Ворс. КГИМ. Инв. № 1007. Алайская долина. 77×77.

Aiak koitchu suspension shelf on the yourta wall.  
Nap. KSHM. Cat. № 1007. Alai valley. 77×77.

Aiac koitchou. Rayon suspendu sur la carcasse de l'youra.  
Poil. MNHK. № 1007. Vallée d' Alai. 77×77.



19. Килем.  
Түк.  
ҚМТМ. Инв. № 639. Фергана өрөөнү. 308×150.

Килем — ковер.  
Ворс.  
ҚГИМ. Инв. № 639. Ферганская долина. 308×150.

Kilem, carpet.  
Nap. KSHM. Cat. № 639.  
Ferghana valley. 308×150.

Kilem, tapis.  
Poil.  
MNHK. № 639. Vallée de Ferghana. 308×150.



19. Баштык.  
Түк.  
ҚМТМ. Инв. № 637. Фергана өрөөнү. 42×53.

Баштык — сумка.  
Ворс.  
КГИМ. Инв. № 637. Ферганская долина. 42×53.

Bashtyk, sack.  
Nap. KSHM. Cat. № 637.  
Ferghana valley. 42×53.

Bachtic, sac.  
Poil. MNHK. № 637. Vallée de Ferghana. 42×53.



20. Баштык.  
Түк.  
КМТМ. Инв. № 524. Алай өрөөнү. 48×48.

Баштык — сумка.  
Ворс.  
Обшит шерстяной бахромой.  
КГИМ. Инв. № 524. Алайская долина. 48×48.

Bashtyk, sack.  
Nap. Edged with a woollen fringe.  
KSHM. Cat. № 524.  
Alai valley. 48×48.

Bachtic, sac. Poil.  
Frangé de laine.  
MNHK. № 524. Vallée d' Alai. 48×48.



21. Баштык.  
Түк.  
КМТМ. Инв. № 1090. Фергана өрөөнү. 53×46.

Баштык — сумка.  
Ворс. КГИМ. Инв. № 1090. Ферганская долина. 53×46.

Bashtyk, sack.  
Nap. KSHM. Cat. № 1090.  
Ferghana valley. 53×46.

Bachtic, sac.  
Poil. MNHK. № 1090. Vallée de Ferghana 53×46.



22. Баштык.  
Түк.  
КМТМ. Инв. № 1088. Фергана өрөөнү. 103×32.

Баштык — сумка.  
Ворс. Обшит шерстяной бахромой.  
КГИМ. Инв. № 1088. Ферганская долина. 103×32.

Bashtyk, sack.  
Nap. Edged with a woollen fringe.  
KSHM. Cat № 1088. Ferghana valley. 103×32.

Bachtic, sac.  
Poil. Frange de laine.  
MNHK. № 1088. Vallée de Ferghana. 103×32.



23. Баштык.  
Түк. КМТМ.  
Инв. № 1089. Фергана өрөөнү. 38×38.

Баштык — сумка.  
Ворс.  
Обшит шелковой бахромой.  
КГИМ. Инв. № 1089. Ферганская долина. 38×38.

Bashtyk, sack.  
Nap. Edged with a silk fringe.  
КСНМ. Cat. № 1089. Ferghana valley. 38×38.

Bachtic, sac.  
Poil. Frangé de soie.  
МННК. № 1089. Vallée de Ferghana. 38×38.



24. Чабадан

Түк.

КМТМ. Инв. № 1084. Фергана өрөөнү. 93×28.

Чабадан — мешок для хранения вещей.

Ворс.

КГИМ. Инв. № 1084. Ферганская долина. 93×28.

Tchabadan, sack for keeping things.

Нар. КСНМ. Cat. № 1084. Ferghana valley. 93×28.

Tchabadane, sac pour garder des choses.

Poil.

МННК. № 1084. Vallée de Ferghana. 93×28.



25. Чабадан.  
Түк.  
КМТМ. Инв. № 1077. Алай өрөөнү. 101×30.

Чабадан — мешок.  
Ворс.  
КГИМ. Инв. № 1077. Алайская долина. 101×30.

Tchabadan, sack.  
Nap. KSHM. Cat. № 1077. Alai valley. 101×30.

Tchabadane, sac.  
Poil. № 1077. Vallée d'Alai. 101×30.



25. Ч  
Түк.  
КМТ/

Чаба,  
Ворс.  
КГИ/

Tchab  
Nар.

Tchat  
Poil. .

26. Чабадан.  
Түк. КМТМ. Инв. 1080. Фергана өрөөнү. 103×33.

Чабадан — мешок.  
Ворс. КГИМ. Инв. № 1080. Ферганская долина. 103×33.

Tchabadan, sack.  
Nар. KSHM. Cat. № 1080. Ferghana valley. 103×33.

Tchabadane, sac.  
Poil. MNHK. № 1080. Vallée de Ferghana. 103×33.



27. Баштык.

Түк.

КМТМ. Инв. № 521. Алай өрөөнү. 23×24.

Баштык — сумка.

Ворс.

Обшит бахромой.

КГИМ. Инв. № 521. Алайская долина. 23×24.

Bashtyk, sack.

Nap. Edged with a fringe.

КСНМ. Cat. № 521. Alai valley. 23×24.

Bachtic, sac.

Poil. Frangé.

МННК. № 521. Vallée d'Alai. 23×24.



28. Чабадан.

Тук.

КМТМ. Инв. № 1079. Фергана өрөөнү. 95×33.

Чабадан — мешок.

Ворс.

КГИМ. Инв. № 1079. Ферганская долина. 95×33.

Tchabadan, sack.

Нар.

KSHM. Cat. № 1079.

Ferghana valley. 95×33.

Tchabadane, sac.

Poil.

MNHK. № 1079. Vallée de Ferghana. 95×33.



29. Боолор: а — терме. КМТМ. Инв. № 642. Тянь-Шань. Жазысы 30 см.  
б — терме. КМТМ. Инв. № 252. Талас өрөөнү. Жазысы 26 см.  
в — кеште. КМТМ. Инв. № 1114. Алай өрөөнү. Жазысы 10 см.  
г — терме. КМТМ. Инв. № 389. Чүй өрөөнү. Жазысы 13 см.  
д — терме. КМТМ. Инв. № 393. Ысык-Көл. Жазысы 4 см.  
е — терме. КМТМ. Инв. № 391. Фергана өрөөнү. Жазысы 11 см.  
ж — эки жүздүү токуу. КМТМ. Инв. № 644. Чүй өрөөнү. Жазысы 9 см.  
з — терме. КМТМ. Инв. № 646. Тянь-Шань. Жазысы 35 см.

Боо — узорные ткани для скрепления деревянных и войлочных частей юрты:

а — ткань терме. КГИМ. Инв. № 642. Тянь-Шань. Ширина 30 см.  
б — ткань терме. КГИМ. Инв. № 252. Таласская долина. Ширина 26 см.  
в — ткань беш кеште. КГИМ. Инв. № 1114. Алайская долина. Ширина 10 см.  
г — ткань терме. КГИМ. Инв. № 389. Чуйская долина. Ширина 13 см.  
д — ткань терме. КГИМ. Инв. № 393. Исык-Куль. Ширина 4 см.  
е — ткань терме. КГИМ. Инв. № 391. Ферганская долина. Ширина 11 см.  
ж — ткань экижүздү — двухстор. ткань. КГИМ. Инв. № 644. Чуйск. дол. Шир. 9 см.  
з — ткань терме. КГИМ. Инв. № 646. Тянь-Шань. Ширина 35 см.

Boho. Figured handmade fabric made of wood and thick felt used to fasten parts of yourta:

а — termey fabric. KSHM. Cat. № 642. Tien Shan. 30 cm. wide.  
б — termey fabric. KSHM. Cat. № 252. Talas valley. 26 cm. wide.  
в — besh keshte fabric. KSHM. Cat. № 1114. Alai valley. 10 cm. wide.  
г — termey fabric. KSHM. Cat. № 389. Tchu valley. 13 cm. wide.  
д — termey fabric. KSHM. Cat. № 393. Issyk Kul. 4 cm. wide.  
е — termey fabric. KSHM. Cat. № 391. Ferghana valley. 11 cm. wide.  
ж — eki juzdu fabric, double-sided fabric. KSHM. Cat. N 644. Tchu valley. 9 cm. wide.  
з — termey fabric. KSHM. Cat. № 646. Tien Shan. 35 cm. wide.

Boo, tissu façonné pour affermissement des parties de bois et de feutre pour yourta:

а — le tissu termé. MNHK. № 642. Thian-Chan. 30 cm. de large.  
б — le tissu termé. MNHK. № 252. Vallée de Talas. 26 cm. de large.  
в — le tissu bech kechte. MNHK. № 1114. Vallée d' Alai. 10 cm. de large.  
г — le tissu termé. MNHK. № 389. Vallée de Tchu. 13 cm. de large.  
д — le tissu termé. MNHK. № 393. Issik-Koel. 4 cm. de large.  
е — le tissu termé. MNHK. № 391. Vallée de Ferghana. 11 cm. de large.  
ж — le tissu eki juzdu—tissu à deux couleurs. MNHK. № 644. Vallée de Tchu. 9 cm. de large.  
з — le tissu termé. MNHK. № 646. Tchian-Chan. 35 cm. de large.



а

б

в

г

д

е

ж

з

30. Таар.

а — жүк жабуу — термеден.

КМТМ. Инв. № 915. Ысык-Көл. 290×95.

б — палас. КМТМ. Инв. № 244. Талас өрөөнү. 200×90

в — палас. КМТМ. Инв. № 977. Тянь-Шань. 310×95.

Таар — домотканина.

а — джук джабу — покрывало, сшитое из узорной ткани терме.

КГИМ. Инв. № 915.

Иссык-Куль. 290×95.

б — палас, сшитый из таара.

КГИМ. Инв. № 244. Таласская долина. 200×90.

в — палас, сшитый из таара.

КГИМ. Инв. № 977. Тянь-Шань. 310×95.

Taar, homespun fabric.

а — juk jabuu — coverlet, embroidered of figured fabric terme.

KSHM. Cat. № 915. Issyk Kul. 290×95.

б — carpet made of taar.

KSHM. Cat. № 244. Talas valley. 200×90.

в — carpet made of taar.

KSHM. Cat. № 977. Tien Shan. 310×95.

Taar, tissé sur métier à bras.

а — juc jabou, couverture, coudrée de tissu de frangé termé.

MNHK. № 915. Issik-Koel. 290×95.

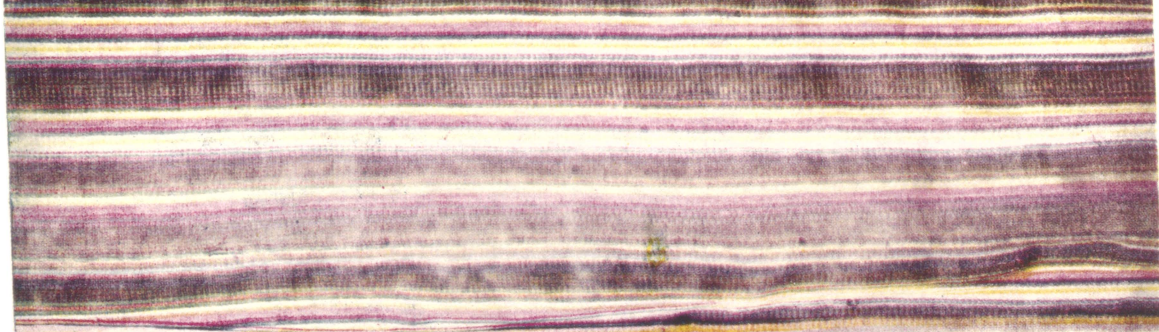
б — palass, tapis coudré de taar. MNHK. № 244. Vallée de Talas. 200×90

в — palass, tapis coudré de taar. MNHK. № 977. Thian-Chan. 310×95.

a



b



B



31. Куржундар.

а — КМТМ. Инв. № 997. Тянь-Шань. 127×45.

б — КМТМ. Инв. № 993. Тянь-Шань. 125×43.

Курджуны — переметные сумы, сшитые из таара.

а — КГИМ. Инв. № 997. Тянь-Шань. 127×45.

б — КГИМ. Инв. № 993. Тянь-Шань. 125×43.

Kurdzhuns, saddlebags, made of taar.

а — КSHM. Cat. № 997. Tien Shan. 127×45.

б — КSHM. Cat. № 993. Tien Shan. 125×43.

Kourjoune, bissac, coudré de taar.

а — MNHK. № 997. Thian-Chan. 127×45.

б — MNHK. № 993. Thian-Chan. 125×43.

a



б



31  
а  
б

32. Ат жабуу.  
Қажары. КМТМ. Инв. № 69. Тянь-Шань. 120×90×140.

К  
а  
б

Ат джабуу — попона, сшита из ткани каджары  
КГИМ. Инв. № 69. Тянь-Шань. 120×90×140.

К  
а  
б

Atjabuu, caparision made of kadjary fabric.  
KSHM. Cat. № 69. Tien Shan. 120×90×140.

К  
а  
б

Atjabou, carpacon, coudre de tissu cajara.  
MNHK. № 69. Thian-Chan. 120×90×140.



## **САЙМАЛАР ВЫШИВКИ**

33. Туш кийиз.  
Баркыт. Илме.  
КМТМ. Инв. № 1804. Ысык-Көл. 340×200.

Туш кийиз — настенный ковер.  
Бархат. Шов ильме.  
КГИМ. Инв. № 1804. Иссyk-Куль. 340×200.

Tush kiiz, wall carpet.  
Velvet. Ilmey stitch.  
KSHM. Cat. № 1804. Issyk Kul. 340×200.

Touch kiiz, tapisserie.  
Velours.  
Couture ilmée. MNHK. № 1804. Issik-Koel. 340×200.



34. Туш кийиздин бөлүгү. 74—75-беттерди караңыз.

Деталь туш кийиза. См. стр. 74—75.

A detail of a tush kiiz. See p. 74—75.

Détail de touch kiiz. Page 74—75.



35. Туш кийиз.  
Баркыг. Илме.  
КМТМ. Инв. № 1763. Алай өрөөнү. 320×200.

Туш кийиз — настенный ковер.  
Бархат. Шов ильме.  
КГИМ. Инв. № 1763. Алайская долина. 320×200.

Tush kiiz, wall carpet. Velvet.  
Ilmey stitch. KSHM. cat. № 1763. Alai valley. 320×200.

Touch kiiz, tapisserie.  
Velours. MNHK. № 1763. Vallée d' Alai. 320×200.



36. Туш кийиз.  
Баркыт. Илме.  
Элдик мотив боюнча Кыргыз ССРинин сүрөт фондусунун мастерскоюнда жасалган.  
КМТМ. Инв. № 1470. 320×190.

Туш кийиз — настенный ковер.  
Бархат. Шов ильме.  
Изготовлен по народным мотивам художественными мастерскими фонда Союза художников Киргизской ССР.  
КГИМ. Инв. № 1470. 320×190.

Tush kiiz, wall carpet.  
Velvet. Ilmey stitch.  
Made according to the folk motives by the Art Studios of the Artists'  
Union fund of the Kirghiz SSR.  
KSHM. Cat. № 1470. 320×190.

Touch kiiz, tapisserie.  
Velours. Couture ilmée faite d'après la modèle populaire par des ateliers d'art du fonds  
del' Union des peintres de la Kirghiz République.  
MNHK. № 1470. 320×190.



37. Туш кийиз.  
Баркыт. Илме.  
КМТМ. № 1029. Ысык-Көл. 310×180.

Туш кийиз — настенный ковер.  
Бархат. Шов ильме.  
КГИМ. Инв. № 1029. Иссык-Куль. 310×180.

Tush kiiz, wall carpet.  
Velvet. Ilmey stitch.  
KSHM. Cat. № 1029. Issyk Kul. 310×180.

Touch kiiz, tapisserie.  
Velours. Couture ilmée.  
МННК. № 1029. Issik-Koel. 310×180.

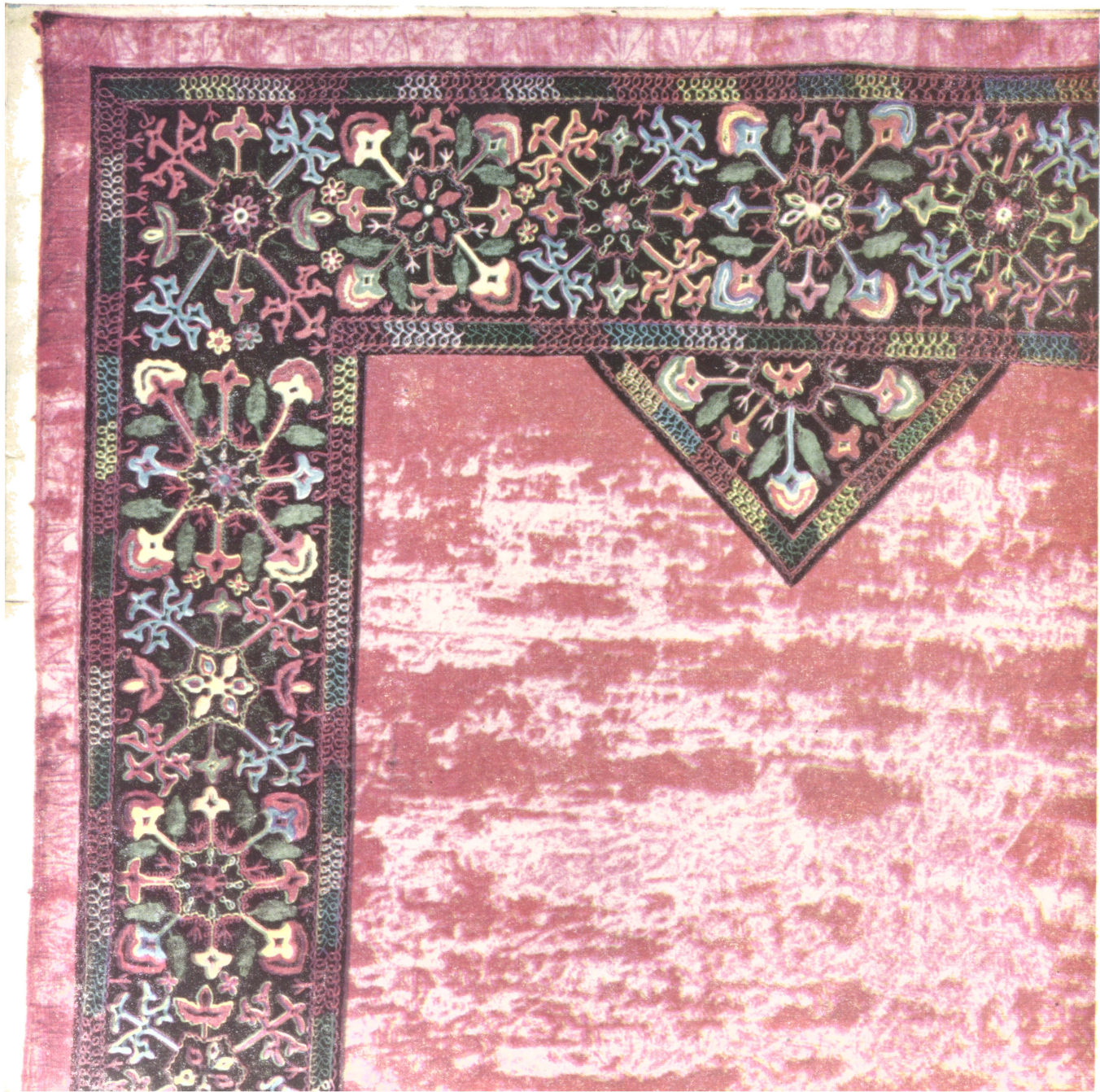


38. Туш кийиз.  
Баркыт. Илме.  
КМТМ. № 1648. Ысык-Көл. 230×150.

Туш кийиз — настенный ковер.  
Бархат. Шов ильме.  
КГИМ. Инв. № 1648. Иссык-Куль. 230×150.

Tush kiiz, wall carpet.  
Velvet. Ilmey stitch.  
KSHM. Cat. № 1648. Issyk Kul. 230×150.

Touch kiiz, tapisserie.  
Velurs. Couture ilmée.  
МННК № 1648. Issik-Koel. 230×150.



39—40. Тегирич.

Баркыт. Илме.

Илмедос. КМТМ. Инв. № 1256. Фергана өрөөнү. Жазылыгы 34 см.

Тегирич — полоса, украшающая нижнюю часть купола внутри юрты.

Бархат. Швы ильме, илмедос.

Обшит шелковой бахромой.

КГИМ. Инв. № 1256. Ферганская долина. Ширина 34 см.

Tegiritch, a stripe decorating the lower part of the dome.

Velvet. Ilmey ilmedos stitches. Edged with a silk fringe.

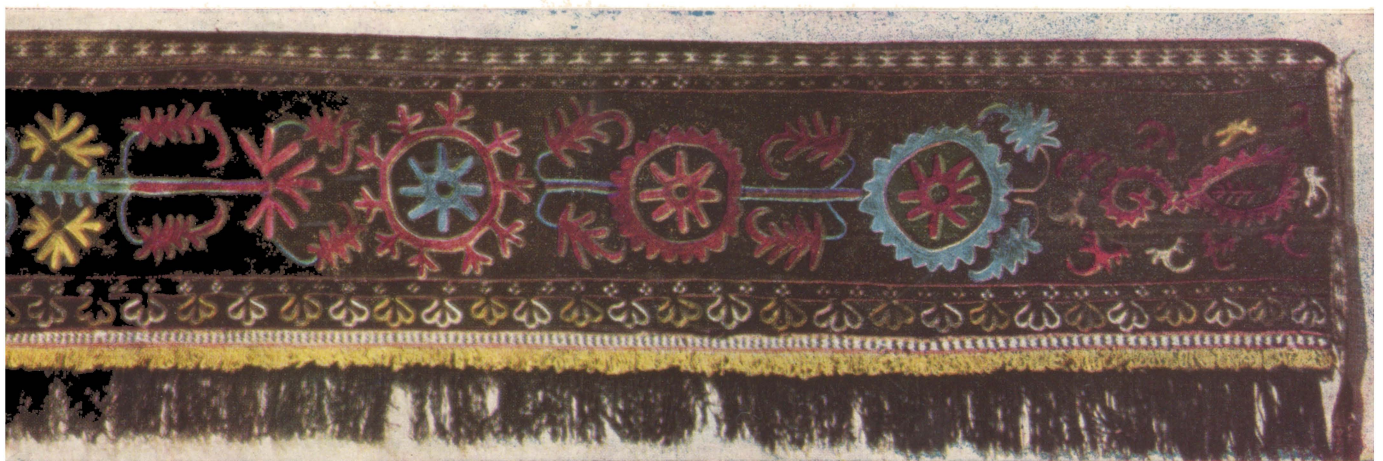
KSHM. Cat. № 1256. Ferghana valley. 34 cm. wide.

Teghiritch, bande pour décorer les parties inférieures de l'yourta.

Velours. Couture ilmée, ilmedos.

Frangé de soie.

MNHK. № 1256. Vallée de Ferghana. 34 cm. de large.



41. Тегиричтен тигилген парда.  
Таар. Илме.  
КМТМ. Инв. № 1122. Фергана өрөөнү. 140×100.

Занавес, сшитый из полос бывшего тегирича.  
Таар. Шов ильме.  
КГИМ. Инв. № 1122. Ферганская долина, 140×100.

Curtain made of a former tegiritch.  
Homespun fabric. Ilmey stitch. KSHM.  
Cat. № 1122. Ferghana valley. 140×100.

Rideau, coudré des bandes d'ancien teghiritch.  
Таар. Couture ilmée.  
МННК. № 1122.  
Vallée de Ferghana. 140×100.



42. Аяк кап.  
Баркыт. Илме.  
ҚМТМ. Инв. № 820. Ысык-Көл. 58×57.

Аяк кап — сумка.  
Бархат. Шов ильме.  
Обшит бахромой, сплетенной из хлопчатобумажных нитей.  
ҚГИМ. Инв. № 820. Иссык-Куль. 58×57.

Aiak kap, sack.  
Velvet. Ilmey stitch.  
Edged with a fringe, cotton weaved threads.  
КСНМ. Cat. № 820. Issyk Kul. 58×57.

Aiac kap, sac.  
Velours.  
Couture ilmée.  
Frangé des fils de coton.  
МННҚ. № 820. Issik-Koel. 58×57.



43. Табак кап.  
Баркыт. Илме.  
КМТМ. № 799. Ысык-Көл. 65×70.

Табак кап — сумка.  
Бархат. Шов ильме.  
КГИМ. Инв. № 799. Иссык-Куль. 65×70.

Tabak kap, sack.  
Velvet. Ilmey stitch. KSHM.  
Cat. № 799. Issyk Kul. 65×70.

Tabac kap, sac.  
Velours. Couture ilmée.  
МННК. № 799. Issik-Koel. 65×70.



44. Баштык.  
Баркыт. Илмедос.  
ҚМТМ. Инв. № 320. Фергана өрөөнү. 42×45.

Баштык — сумка.  
Бархат, сукно.  
Швы ильме, ильмедос.  
КГИМ. Инв. № 320. Ферганская долина. 42×45.

Bashtyk, sack.  
Velvet, cloth. Ilmey, ilmedos stitches.  
KSHM. Cat. № 320.  
Ferghana valley. 42×45.

Bachtic, sac. Velours.  
Drap. Couture ilmée et ilmedos.  
MNHK. № 320. Vallée de Ferghana. 42×45.



45. Аяк кап.  
Баркыт. Илме.  
ҚМТМ. Инв. № 522. Тянь-Шань. 58×62.

Аяк кап — сумка.  
Бархат. Шов ильме.  
Обшит шерстяной бахромой.  
КГИМ. Инв. № 522. Тянь-Шань. 58×62.

Aiak kap, sack.  
Velvet. Ilmey stitch. Edged with a woolen fringe.  
KSHM. Cat. № 522. Tien Shan. 58×62.

Aiac kap, sac.  
Velours. Frangé de laine.  
MNHK. № 522. Thian-Chan. 58×62.



46. Аяк койчу.  
Баркыт. Илме.  
Илмедос. КМТМ. Инв. № 520. Фергана өрөөнү. 92×89.

Аяк койчу — подвесная полка на стене юрты.  
Бархат. Швы ильме, ильмедос.  
КГИМ. Инв. № 520. Ферганская долина. 92×89.

Aiak koitchu, suspended shelf on the yourta wall.  
Velvet. Ilmey, ilmedos stitches. KSHM. Cat. № 520.  
Ferghana valley. 92×89.

Aias koitchou. Rayon suspendu sur la carcasse de l'yourta.  
Velours. Couture ilmée, ilmédos.  
МННК. № 520.  
Vallée de Ferghana. 92×89.



47. Баштык.  
Тери. Илме.  
КМТМ. № 1095. Фергана өрөөнү. 54×49.

Баштык — сумка.  
Кожа.  
Вышит шерстяными нитками.  
Швы ильме, гладь.  
КГИМ. Инв. № 1095. Ферганская долина. 54×49.

Bashtyk, sack.  
Leather. Embroidered in woollen threads.  
Ilmey, satin stitches.  
KSHM. Cat. № 1095. Ferghana valley. 54×49.

Bachtic, sac.  
Cuir. Brodé des fils de laine.  
Couture ilmée, plumetis.  
MNHK. № 1095. Vallée de Ferghana. 54×49.



48. Баштык.  
Таар. Илме. Илмедос.  
ҚМТМ. Инв. № 1102. Фергана өрөөнү. 74×66.

Баштык — сумка.  
Таар. Швы ильме, ильмедос.  
ҚГИМ. Инв. № 1102. Ферганская долина. 74×66.

Bashtyk, sack.  
Homespun fabric. Ilmey, ilmedos stitches.  
KSHM. Cat. № 1102. Ferghana valley. 74×66.

Bachtic, sac.  
Таар. Couture ilmée, ilmedos.  
MNHK. № 1102. Vallée de Ferghana. 74×66.



49. Жабык баш.  
Қийнз. Илме, басма.  
ҚМТМ. Инв. № 156. Алай өрөөнү. Жазылыгы 0,6 м.

Джабык баш — полоса, украшающая купол внутри юрты.  
Войлок.  
Швы ильме, басма.  
ҚГИМ. Инв. № 156. Алайская долина. Ширина 0,6 м.

Jabyk bash, stripe, ornamenting yourta's dome.  
Thick felt. Ilmey and basma stitches.  
КСНМ. Cat. № 156. Alai valley. 0,6 m. wide.

Jabic bach, bande de feutre pour décorer la couple de l'yourta.  
Couture ilmée, basma.  
МННК. № 156. Vallée d' Alai. 0,6 m. de large.



50. Баштык.  
Таар. Илме. Илмедос.  
КМТМ. Инв. № 1100. Фергана өрөөнү. 60×60.

Баштык — сумка.  
Таар. Обшит шерстяной бахромой.  
Швы ильме, ильмедос.  
КГИМ. Инв. № 1100. Ферганская долина. 60×60.

Bashtyk, sack. Homespun fabric.  
Edged with a woollen fringe. Ilmey, ilmedos stitches.  
KSHM. Cat. № 1100. Ferghana valley. 60×60.

Bachtic, sac. Taar.  
Frangé de laine. Couture ilmée, ilmedos. MNHK. № 1100.  
Vallée de Ferghana. 60×60.



Мукабанын бетинде — шырдак. Мозаика-  
лык техника. КМСИМ. Инв. № 1093/34.  
Тянь-Шань. 375×175.

На обложке шырдак—войлочный ковёр. Мо-  
заичная техника. КГМИИ. Инв. № 1093/34.  
Тянь-Шань. 375×175.

*Антипина Клавдия Ивановна*

НАРОДНОЕ ИСКУССТВО  
КИРГИЗОВ

В ы п у с к 1

Под общей редакцией Г. Айтиева

Цветное фото Т. Б. Бакмана  
Редакторы А. Морозова,  
Ш. Солтоноев.  
Художник И. Ефимов  
Худож. редактор А. Осташев.  
Техн. редактор А. Бейшенов  
Корректор Ф. Тулина

Сдано в набор 25/VI 1969 г. Подписано  
к печати 26/VIII 1970 г. Д—02902. Бумага  
мелованная формат 62×94<sup>1</sup>/<sub>2</sub>, 9 физич.  
печ. л., 9 условн. печ. л., 5,89 учет.-изд. л.  
Тираж 4000. Заказ 2671. Цена 1 р. 82 к.

Киргизполиграфкомбинат  
Главполиграфиздата Мин. культуры  
Кирг. ССР, г. Фрунзе,  
ул. Жигулевская, 102.